

Lausunto

10.4.2025

HE 13/2025 vp

PIKAPYYNTÖ: SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN KIRJALLINEN LAUSUNTOPYYNTÖ 9.4.2025

Aloita teksti tästä. Pyydettyä lausuntona ja vastauksena erityisesti esitettyyn kysymykseen:

”Pyydetään vastaamaan erityisesti: Miten arvioitte, että sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta alueellanne esityksen (HE 13/2025 vp) johdosta muuttuu?”, Etelä-Karjalan hyvinvointialue lausuu seuraavaa:

1. Tärkeimmät hyödyt hyvinvointialueen näkökulmasta

Hallituksen esityksen mukaisen virastojen yhdistymisen tärkeimmät hyödyt hyvinvointialueelle on nostettu esille alla tummalla korostuksella viitaten suoraan hallituksen esitykseen:

s. 163

4.2.5.5 Vaikutukset muihin valtion viranomaisiin, kuntiin ja hyvinvointialueisiin

Uudistus ei sinänsä vaikuta valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden viranomaisten toimintaan mutta on huomioitava muutos niiden toimintaympäristössä. Lupa- ja valvontavirastoon kootaan laajasti kuntiin ja hyvinvointialueisiin kohdistuvia valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Muutos nykytilaan tulee olemaan merkittävä, sillä

esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimialalla on tällä hetkellä vastaavissa tehtävissä seitsemän itsenäisen toimivallan virastoa, ympäristötoimialalla 17 ja työsuojelun toimialalla viisi. Virastorakenteen tiivistymisen ja **toimintojen kokoamisen myötä viranomaisten välisen koordinaation tarve vähenee ja prosessien kehittäminen helpottuu**. Lupa- ja valvontavirastolla on valtakunnallinen toimivalta, joten se pystyy organisoimaan prosessinsa valtakunnallisesti, soveltamaan toiminnassaan yhtenäisiä ratkaisukäytäntöjä sekä kohdistamaan resursseja ja hyödyntämään erityisasiantuntemusta joustavasti. **Ohjaus ja valvonta selkeytyvät kuntien ja hyvinvointialueiden näkökulmasta. Ohjaus- ja valvontakäytännöistä arvioidaan tulevan yhdenmukaisempia**. Käytännön kehitystyö uusissa rakenteissa tulee vaatimaan aikaa. Kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävät eivät esityksen myötä muutu.

s.98

Valtion aluehallinnon virastorakenteen ja tehtävienjaon selvityshankkeen loppuraportissa arvioitiin, että valvonnan painopistettä tulisi suunnata **järjestämisvelvollisuuden laillisuusohjaukseen sekä omavalvontatehtävän tukeen ja valvontaan nykyiset aluerajat ylittävästi, ja siten, että ohjauksella ja valvonnalla varmistetaan valtakunnallinen yhdenvertaisuus sekä asiakas-, potilas- ja elinympäristön turvallisuuden toteutuminen eri alueilla**.

2. Yleiset kannanotot esitykseen

Etelä-Karjalan hyvinvointialue nostaa esille seuraavat kannanotonsa esitettyyn lakimuutokseen:

- a) Esitetty viraston yhdistyminen LVV:ksi on hyvä ja oikeansuuntainen kehityssuunta sekä yksittäisen hyvinvointialueen että koko Suomen hyvinvointialueiden osalta yhteisesti kokonaisuutena. Käytännön hyötynä jatkossa on odotettavissa, että eri hyvinvointialueiden saaman ohjauksen eroavaisuudet vähentyvät tai poistuvat (eroavia ohjeistuksia eri alueilla saadaan nykytilanteessa erityisesti Avien osalta). Näistä on tullut esimerkkejä esiin kansallisissa verkostoissa keskusteluissa

edelleen ja ohjauksen erovaisuudet, linjaukset ja tulkinnot aiheuttavat itsessään hukkaa ja häiriökysyntää, kun asioita joutuu varmistelemaan ja tiedustelemaan monelta taholta.

- b) Tavoiteltu automatisoidun tiedonsiirron kehittäminen ja tiedon jakaminen ja hyödyntäminen hyvinvointialueen ja LVV:n välillä ryhdittynee yhdistymisen myötä. Samaa tietoa olisi toivottavasti mahdollista hyödyntää myös hyvinvointialueella palvelun ja hoidon parantamisessa ja laadun ja turvallisuuden varmistamisessa erityisesti ennakoivasti.
- c) Yhdistymisen myötä julkiset ja yksityiset palveluntuottajat voisivat odottaa sujuvampia ja oikea-aikaisempia rekisteröintejä, ja osin niiden keventämistä siellä missä on mahdollista.
Samaan aikaan kuitenkin valvontaa tulisi vahvistaa siellä missä on tunnistettuja riskejä ja ns. aukkoja prosessissa. Esimerkkinä edellä viitatuista aukoista ovat mm. rikosrekisteriotteen tarkastus tietyiltä palveluntuottajilta (tai kun palveluntuottaja itse ilmoittaa tietoja); ilmoituksia tai niiden sisältöjä ei todellisuudessa nykytilassa tarkasta toiminnan aloituksessa tietyiltä osin tällä hetkellä kukaan. Vastaava koskee osaa tehtävistä, joita siirtyi hyvinvointialueelta Aviin / Soterin yhteyteen.
- d) Kovasti odotettu ja kaivattu Soterin julkisen tietopalvelun kehittäminen toivottavasti vauhdittuu hyödyntäen kaikkia tahoja, ja rekisteröinnit ovat jatkossa reaaliaikaisesti ajan tasalla.
- e) Myös se, että Valviran ja Avin verkkosivuilla on samasta aiheesta erilaista ohjausta samanaikaisesti (päivittyvät eri tahtiin) poistuisi toivottavasti yhdistymisen myötä

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.